C/2024/1564

5.3.2024

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om den strategiske betydning af EU's finansielle sektor — Hvordan kan vurderingen og evalueringen forbedres?

(initiativudtalelse)

(C/2024/1564)

Ordfører: **Antonio GARCÍA DEL RIEGO**

Plenarforsamlingens beslutning	25.1.2023
Retsgrundlag	Forretningsordenens artikel 52, stk. 2
	Initiativudtalelse
Kompetence	Sektionen for Den Økonomiske og Monetære Union og Økonomisk og Social Samhørighed
Vedtaget i sektionen	15.11.2023
Vedtaget på plenarforsamlingen	13.12.2023
Plenarforsamling nr.	583
Resultat af afstemningen	
(for/imod/hverken for eller imod)	198/0/3

1. **Konklusioner og anbefalinger**

1.1. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) bakker op om udviklingen af en mere konkurrencedygtig økonomi som en central prioritet for de politiske beslutningstagere. Banksektoren er en vigtig katalysator for denne ambition i betragtning af den store rolle, sektoren spiller i finansieringen af EU's økonomi, og er afgørende for EU's strategiske autonomi og for den grønne og den digitale omstilling.

1.2. EØSU anerkender, at finansiel stabilitet er en uundværlig forudsætning for vækst og konkurrenceevne, da den forhindrer offentlig og privat kapital i at blive absorberet af redningspakker til nødlidende banker og beskytter økonomien som helhed mod de dermed forbundne forstyrrelser og utilsigtede konsekvenser.

1.3. EØSU støtter fuldt ud op om mangfoldigheden i EU's banksektor, både hvad angår størrelse, ejerskabsstruktur og forretningsmodeller, som styrker dens modstandsdygtighed betydeligt. Dette kræver en tilgang til regulering, hvor lovgivningen står mål med virkningerne, uden at der slækkes på sunde kapitalkrav, og hvor det sikres, at sektoren er under løbende tilsyn af den fælles tilsynsmekanisme (FTM).

1.4. EØSU glæder sig over indførelsen af en kontrol af konkurrenceevnen og mener, at kontrollens fire dimensioner bør kædes sammen med finanssektorens særlige karakteristika. Den bør fungere som en kontrolforanstaltning til at sikre, at fremsatte forslag understøtter øget konkurrenceevne, flere arbejdspladser og bæredygtig vækst. Denne kontrol af konkurrenceevnen må dog ikke påberåbes som begrundelse for at afvige fra internationale standarder, som EU har forpligtet sig til at gennemføre, såsom Basel III-rammen.

1.5. Kontrol af konkurrenceevnen er af særlig stor betydning for en EU-banksektor, der over det seneste årti har klaret sig betydeligt dårligere end banksektoren i andre større økonomier. En sådan kontrol bør fungere som et overvågningsredskab til at sikre, at nye forslag påvirker konkurrenceevnen positivt samt fører til flere job og bæredygtig vækst. EØSU bemærker, at den største amerikanske bank har en markedskapitalisering, der svarer til de ti største banker i EU, og at fire amerikanske investeringsbanker i 2022 havde en samlet markedsandel i EU på 58 %. I betragtning af risikoen for, at udenlandske banker indstiller deres europæiske aktiviteter i tilfælde af uro på markedet og dermed truer virksomhedernes adgang til vitale ressourcer, er det vigtigt at have effektive europæiske erhvervs- og investeringsbanktjenester i EU.

1.6. Kontrol af konkurrenceevnen kunne omfatte elementer, der vedrører opretholdelse af lige vilkår, for at sikre, at EU-banker, der opererer i flere jurisdiktioner, på hvert af deres målmarkeder kan konkurrere på lige fod med de indenlandske banker. Det er vigtigt at undersøge, om den foreslåede lovgivning bidrager til stabilitet på de finansielle markeder, og at vurdere, hvordan EU's markeder bliver mere integrerede og i stand til at tiltrække investeringer fra udlandet, samt hvordan finanssektoren kan understøtte vækst. Endelig bør der fastlægges et sæt indikatorer til vurdering af digitaliseringsgraden og finansieringsomfanget.

1.7. Evalueringen og vurderingerne bør indeholde en analyse af, hvordan ny lovgivning vil indvirke på investeringer, grænseoverskridende aktiviteter, anerkendelse af forskellige bankforretningsmodeller samt opretholdelse af lige vilkår. Dette vil sikre en konkurrencedygtig banksektor, der gør det muligt at opnå strategisk autonomi, og som er i stand til at tilvejebringe de nødvendige ressourcer til den grønne og den digitale omstilling.

1.8. EØSU tilslutter sig Europa-Parlamentets bekymring over, at Kommissionen ikke har udviklet en metode, der omfatter de kumulative virkninger, som efterfølgende forslag har for konkurrenceevnen, og opfordrer til at gennemføre kontrol af konkurrenceevnen i forbindelse med lovgivningspakker og Kommissionens arbejdsprogram som helhed.

1.9. EØSU mener, at interessenterne kun i ringe grad deltager i konsekvensanalyser, og at både processen i forbindelse med disse høringer — og hvad der rent praktisk kommer ud af dem — virker afskrækkende.

1.10. EØSU opfordrer til at styrke en systematisk indsamling, overvågning og evaluering af kritiske data for på passende vis at bidrage til den efterfølgende evaluering af initiativerne. Udvalget efterlyser også en større indsats for at tilskynde interessenter til at deltage i kommende høringer ved bedre at formidle, hvordan deres synspunkter vil indgå i konsekvensanalyserne.

1.11. Kommissionen bør præcisere de metoder, der anvendes, for på lang sigt at bevare de forskellige mål, kvaliteten og ansvarligheden i både forudgående og efterfølgende evalueringer.

2. **Baggrund**

2.1. Den Europæiske Union er i gang med en gennemgribende omstilling af sin økonomi og industri for at forblive konkurrencedygtig og sikre vækst og velstand, hvilket kræver et velfungerende og sundt finansielt system.

2.2. Den 5. april 2022 satte Det Europæiske Råd fokus på at sikre en stærk, konkurrencedygtig og modstandsdygtig europæisk finansiel sektor (banker, forsikringsselskaber og kapitalforvaltere) til gavn for realøkonomien og undgå risici, der hidrører fra overdreven afhængighed af tredjelandes finansielle institutioner og infrastrukturer ([1]).

2.3. Bankunionen og kapitalmarkedsunionen er endnu ikke fuldt ud gennemført. EU's finansielle markeder er fortsat fragmenterede, og de nationale kompetente myndigheders tilsynspraksis er ikke tilstrækkeligt harmoniseret på tværs af EU. Alle disse faktorer hæmmer udviklingen af et integreret kapitalmarked i EU ([2]).

2.4. Stabile og modstandsdygtige banker er drivkræfter for vækst. De sikrer adgang til finansiering, behandler betalinger og gør det lettere at spare op. I euroområdet beskytter de indskud til en værdi af 23 bio. EUR ([3]), behandlede 114 milliarder kontantløse betalinger i 2021 ([4]), spiller en vigtig rolle i bekæmpelsen af finansiering af terrorisme og hvidvask af penge, står for 70 % af det samlede udlån ([5]) og beskæftiger 2,2 millioner personer ([6]).

([1]) Pressemeddelelse fra Rådet af 5. april 2022 (https://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2022/04/05/council-adopts-conclusions-on-strategic-autonomy-of-the-european-economic-and-financial-sector/).
([2]) *A Capital Market Union for Europe: Why It's Needed and How to Get There*, IMF, 2019.
([3]) *Kilde:* Den Europæiske Banksammenslutning, 2020.
([4]) *Kilde:* Den Europæiske Centralbank.
([5]) *Financing the Europe of Tomorrow*, Den Europæiske Banksammenslutning, 2020.
([6]) *EBF Facts & Figures 2021: Banking in Europe*, Den Europæiske Banksammenslutning, 2020.

2.5. Ikke desto mindre klarer banksektoren i EU sig dårligere end i andre større økonomier såsom USA. Siden den globale finanskrise har egenkapitalforrentningen i gennemsnit ligget på 4,3 % i EU i modsætning til 7,1 % i USA ([7]). I 2022 havde den største amerikanske bank en højere markedskapitalisering end de 10 største banker i euroområdet tilsammen (462 mia. EUR over for 468 mia. EUR), hvilket er værre end situationen i 2008 ([8]). De europæiske banker har mistet terræn på den internationale scene, navnlig inden for forretningssegmenter såsom fusioner og opkøb, hvor markedsandelen for de fem største banker i EU var på 12 % i 2022 (sammenlignet med 25 % i 2010) ([9]), og inden for investeringsbankvirksomhed generelt, hvorimod de USA-baserede banker i perioden 2007-2022 øgede deres markedsandel i EU fra 44 % til 58 % ([10]).

2.6. De europæiske bankers dårlige resultater skyldes flere faktorer. Den globale finanskrise og statsgældskrisen begrænsede medlemsstaternes finanspolitiske kapacitet, mens USA i kraft af sit finanspolitiske råderum kunne sikre hurtigere stabilisering og genopretning af banksektoren ([11]). Den lempelige pengepolitik i euroområdet har ført til lavere nettorentemarginaler og dårligere rentabilitet inden for udlånsvirksomhed. Derudover har faktorer som overkapacitet, markedsfragmentering og mindre udviklede kapitalmarkeder også stillet EU's finansielle sektor dårligt ([12]).

2.7. Siden den globale finanskrise er der taget skridt til at styrke EU's banklovgivning med udgangspunkt i Basel III-standarderne. Der er også blevet truffet andre initiativer og tiltag, såsom indførelsen af en ramme for genopretning eller eventuel afvikling af en nødlidende bank, for at styrke tilsynet med oprettelsen af FTM.

2.8. Kommissionen evaluerer og forbedrer også den eksisterende lovgivning. Initiativet om bedre regulering, herunder navnlig programmet for målrettet og effektiv regulering (REFIT), som har til formål at sikre, at EU's politik er evidensbaseret, forenkler og forbedrer EU-lovgivningen og sikrer inddragelse af interessenter ([13]). REFIT-programmet indgår i nærværende initiativ. Kommissionen bistås i sin indsats på dette område af Fit for Future-platformen, som består af interessenter, der afgiver udtalelser, som Kommissionen senere tager i betragtning ved udarbejdelsen af sine forslag. EØSU er repræsenteret i denne platforms interessentgruppe.

2.9. Siden den 1. marts 2023 er der i alle konsekvensanalyser blevet gennemført en kontrol af konkurrenceevnen, hvilket styrker initiativet om bedre regulering. Kontrollen består af fire dimensioner, nemlig markedets funktion og dennes indvirkning på prisdannelse og omkostninger, de specifikke konsekvenser for små og mellemstore virksomheder (SMV'er), indvirkningen på den internationale konkurrenceevne og indvirkningen på innovationskapaciteten.

2.10. Europa-Parlamentet foretager indledende vurderinger og gennemførelsesvurderinger. I de indledende vurderinger analyseres styrkerne og svaghederne ved Kommissionens konsekvensanalyser på et teknisk plan. Gennemførelsesvurderingerne giver parlamentsudvalgene et overblik over gennemførelsen af en retsakt, der indgår i Kommissionens arbejdsprogram ([14]).

3. **Generelle bemærkninger**

3.1. EØSU bifalder Kommissionens beslutning om at indføre en kontrol af konkurrenceevnen i alle fremtidige EU-politikker og lovgivningsforslag som bebudet af Kommissionen på det sociale trepartstopmøde. Udvalget tilslutter sig også målet om at opnå strategisk autonomi, dvs. EU's evne til at forfølge sine interesser uden at være alt for afhængig af udenlandske stater ([15]). Kontrol af konkurrenceevne bør indeholde en vurdering af en foreslået forordnings potentielle virkning, dvs. forudgående vurdering, og/eller dens faktiske virkning, dvs. efterfølgende vurdering. Man bør ved kontrollen tage højde for bæredygtighedshensyn, der muliggør den grønne og den digitale omstilling, og evaluere indvirkningen på virksomhedernes mulighed for at innovere.

([7]) *A decade after the global financial crisis: What has (and hasn't) changed?*, McKinsey Global Institute, 2018.
([8]) *Kilde:* Banks Daily (https://banksdaily.com/topbanks/Europe/market-cap-2023.html) og *National champions now dominate in banking*, Financial Times, 2023.
([9]) *European bank M&A activity crashes to 5-year low in 2022*, S&P Global Market Intelligence.
([10]) »Investment Banking in Europe: where we are and where we are going. Implications for firms, financial institutions and regulators«, Caselli et al, Bocconi Universitet, 2020.
([11]) *Without the quick and massive policy response, the Great Recession might still plague the United States*, *Finance & Development*, december 2010, bind 47, nr. 4.
([12]) *Understanding the profitability gap between euro area and US global systemically important banks*, ECB Occasional Paper Series, 2023.
([13]) *Bedre regulering: hvorfor og hvordan?*, Kommissionen.
([14]) Se f.eks. gennemførelsesvurderingen af pakken om bekæmpelse af hvidvask af penge 2021, Europa-Parlamentet.
([15]) EU's strategiske autonomi 2013-2023, Europa-Parlamentet.

3.2. EØSU finder det vigtigt, at kontrollen af konkurrenceevne er så omfattende som mulig, i betragtning af konsekvenserne for virksomhederne, forsyningskæderne, beskæftigelsen og arbejdsvilkårene samt de deraf følgende makroøkonomiske virkninger. En grundig kontrol af konkurrenceevnen i forbindelse med alle nye initiativer bør fungere som en kontrolforanstaltning til at sikre, at forslagene understøtter øget konkurrenceevne, flere arbejdspladser og bæredygtig vækst. EØSU bemærker, at kontrol af konkurrenceevnen i den finansielle sektor skal foretages under fuld overholdelse af internationale standarder og forpligtelser såsom Basel III-rammen.

3.3. For et stærkere Europa vil global handel og adgang til finansielle tjenesteydelser fortsat være en vigtig drivkraft for økonomisk vækst. Ved at hjælpe europæiske virksomheder med at ekspandere eller udenlandske virksomheder med at operere i Europa har de europæiske banker andel i Europas succes. Grænseoverskridende markedsadgang og markedseffektivitet er vigtige faktorer for verdenshandelen og for en blomstrende økonomi.

3.4. Samtidig er det af afgørende betydning med et stabilt, mangfoldigt, modstandsdygtigt og konkurrencedygtigt banksystem samt større autonomi i nøglesegmenter som investeringsbankvirksomhed. Strukturelle faktorer såsom overkapacitet, markedsfragmentering og mindre udviklede kapitalmarkeder stiller EU's finansielle sektor dårligt. Banksektorens værdikæder i EU er langt mindre integrerede end i USA, og EU's banker er derfor udsat for et større konkurrencepres og har ringere mulighed for at kunne udnytte stordriftsfordele.

3.5. EØSU bemærker, at integrationen af kapitalmarkederne i hele EU stadig befinder sig på et tidligt stadie. Som følge af brexit mistede EU 30 % af sin markedsvolumen ([16]). EU's kapitalmarkeder er med kun 13 % af den globale markedsandel mindre end USA's, der tegner sig for 45 % ([17]). Kapitalmarkedsunionen har medført relevante centrale politiske initiativer, men der er fortsat store hindringer såsom manglende harmonisering af beskatnings- og insolvensordninger.

3.6. I konsekvensanalyser og efterfølgende evalueringer af EU's politikker bør der ses på, hvordan finansielle institutioner i EU påvirkes i forhold til virksomheder i tredjelande, for at sikre, at de pålagte krav ikke svækker førstnævntes konkurrenceevne i forhold til de lokale konkurrenter.

3.7. EU's finansielle autonomi, dvs. EU's finansielle aktørers evne til effektivt og målrettet at støtte EU's realøkonomi, er mangelfuld og kan forbedres. De europæiske finansielle markeder er stadig i vid udstrækning opdelt efter nationale grænser, og opsparere og investorer er stærkt afhængige af de nationale banksystemer. I betragtning af risikoen for, at udenlandske banker indstiller deres europæiske aktiviteter i tilfælde af uro på markedet og dermed truer virksomhedernes adgang til vitale ressourcer, er det vigtigt at have effektive europæiske erhvervs- og investeringsbanktjenester i EU såsom gælds- og kapitaludstedelse eller struktureret finansiering.

3.8. Mangfoldigheden i EU's banksektor, både hvad angår størrelse, ejerskabsstruktur og forretningsmodeller, afspejler mangfoldigheden på det marked, den betjener, og styrker dens modstandsdygtighed betydeligt. Opretholdelse af lige konkurrencevilkår for alle markedsdeltagere på hjemmemarkedet er et centralt element i EU-lovgivningen og en afgørende forudsætning for at bevare EU-bankernes konkurrenceevne både i og uden for EU.

3.9. EU's finansielle sektors manglende konkurrenceevne påvirker i høj grad vores banker og kan få negative konsekvenser på mellemlang og lang sigt. EØSU forstår, at banksektoren som enhver anden sektor er nødt til at opnå et minimum af rentabilitet, hvis den skal være bæredygtig på lang sigt. Bankoverskud er afgørende for at generere kapital, hvilket igen er medbestemmende for udlånskapaciteten og evnen til at foretage udlodninger til investorer. Dette er særligt relevant i en tid, hvor der er behov for betydelig finansiering til at gennemføre den grønne og den digitale omstilling.

3.10. Tilgængeligheden af finansiering fra den private sektor og fra banker vil være af afgørende betydning for at støtte fremtidige politiske initiativer, der kan styrke den europæiske økonomi. Kommissionen skønner, at det nu vil kræve yderligere 360 mia. EUR i årlige investeringer at finansiere dekarboniseringsmålene for 2030 ([18]). I en situation med stort set uudviklede kapitalmarkeder og et stærk SMV-segment, og hvor bankerne yder størstedelen af erhvervsfinansieringen, vil bankerne være kilden til en stor del, om ikke størstedelen, af finansieringen af den grønne og den digitale omstilling i EU. I lyset af de enorme investeringsbehov, som EU vil stå over for i de kommende årtier, er det afgørende, at EU fortsætter med at opbygge kapitalmarkedsunionen og skaber et attraktivt, paneuropæisk tilbud rettet mod at opnå private investeringer fra indenlandske EU-investorer. Efterfølgende evalueringer af EU's politikker bør indeholde en vurdering af deres indvirkning på investeringerne og skal altid bygge på tilgængelige data.

([16]) *Implications of Brexit for the EU financial landscape, Financial Integration and Structure in the Euro Area*, ECB, 2020.
([17]) *What do EU capital markets look like on the other side of Brexit? New Financial*, 2020.
([18]) SWD(2020) 176 final.

3.11. EØSU noterer sig det udfordrende økonomiske miljø og foreslår, at man i fremtidige politikker har fokus på vækst og konkurrenceevne uden at slække på forbrugerbeskyttelsen og stabiliteten på de finansielle markeder, som fortsat skal være de vigtigste politiske prioriteter.

3.12. På linje med EØSU's udtalelse om *En kapitalmarkedsunion for mennesker og virksomheder* ([19]) er EØSU enig med Revisionsretten, som har bemærket, at securitiseringslovgivningen reelt ikke har hjulpet bankerne med at øge deres udlånskapacitet, navnlig når det drejer sig om udlån til SMV'er ([20]).

3.13. EØSU bemærker, at alle bestræbelser på at opnå en kapitalmarkedsunion, selv om der gøres fremskridt, indtil videre kun har været delvist vellykkede. De seneste begivenheder, herunder konkursen i Crédit Suisse, viser, at der både på internationalt plan og på EU-plan er behov for en større indsats for at nå de politiske mål, der blev formuleret i kølvandet på den globale finanskrise. EØSU anerkender, at finansiel stabilitet er en uundværlig forudsætning for vækst og konkurrenceevne, da den forhindrer offentlig og privat kapital i at blive absorberet af redningspakker til nødlidende banker og beskytter økonomien som helhed mod de dermed forbundne forstyrrelser og utilsigtede konsekvenser.

4. **Særlige bemærkninger**

4.1. EØSU bakker op om den nye kontrol af konkurrenceevne i EU-lovgivningen. En sådan kontrol vil omfatte fire dimensioner: markedets funktion og dennes indvirkning på prisdannelse og omkostninger, de specifikke konsekvenser for SMV'er, indvirkningen på den internationale konkurrenceevne og indvirkningen på innovationskapaciteten. Selv om disse fire dimensioner er relevante for alle lovgivningsforslag, herunder dem, der vedrører den finansielle sektor, går EØSU ind for at kombinere dem med specifikke elementer målrettet den finansielle sektor.

4.1.1. Dimensionen vedrørende markedets funktion kan omfatte elementer, der vedrører opretholdelse af lige vilkår inden for EU, således at banker, der opererer i flere EU-jurisdiktioner, på hvert af deres målmarkeder kan konkurrere på lige fod med de indenlandske banker og vice versa. Konkurrenceevnen er også vigtig for internationale banker, der opererer i tredjelande i konkurrence med lokale aktører. Desuden bør princippet om lige vilkår sikre, at EU-banker er i stand til at konkurrere effektivt med nye markedsaktører såsom store teknologivirksomheder. Selv om der gøres fremskridt med forordningen om digitale markeder ([21]) og den kommende revision af betalingstjenestedirektivet ([22]), anbefaler EØSU Kommissionen at kortlægge områder med behov for yderligere lovgivningsmæssige tiltag for at sikre, at alle aktører, der leverer de samme tjenester, underkastes samme regulering og tilsyn. Endelig bør dimensionen vedrørende markedets funktion omfatte elementer, der sikrer stabilitet på de finansielle markeder. Inden for rammerne af denne dimension bør det ved kontrol af konkurrenceevnen undersøges, om den foreslåede lovgivning bidrager til stabilitet på de finansielle markeder, både i EU og på verdensplan.

4.1.2. Dimensionen vedrørende den finansielle regulerings »konsekvenser for SMV'er« omfatter elementer, der vedrører adgangen til finansiering. Til analyser inden for rammerne af denne dimension kan der trækkes på eksisterende ressourcer, f. eks. ECB's halvårlige undersøgelse af virksomheders adgang til finansiering (SAFE). EØSU anbefaler Kommissionen at kortlægge områder, hvor man ville kunne nedbringe omkostningerne gennem yderligere lovgivningsmæssige tiltag (såsom øget tilgængelighed af data om SMV'er samt homogenisering af insolvensordningen). I den forbindelse bemærker EØSU, at SMV-testen skal gennemføres systematisk og ensartet.

4.1.3. Mangfoldigheden i EU's banksektor, både hvad angår størrelse og forretningsmodeller, styrker dens modstandsdygtighed og innovationspotentiale. EØSU er derfor af den opfattelse, at man i forbindelse med alle politiske initiativer, der har til formål at forbedre konkurrenceevnen i EU's banksektor, ikke må glemme behovet for at opretholde lige vilkår på EU's interne bankmarked og for at sikre, at banker af enhver størrelse kan konkurrere på lige vilkår på deres respektive markeder. Dette indebærer en tilgang til regulering, hvor lovgivningen står mål med virkningerne, uden at der slækkes på sunde kapitalkrav, og hvor det sikres, at sektoren er under løbende tilsyn af FTM. EØSU støtter desuden den internationale tendens til yderligere harmonisering og forenkling af lovgivning og tilsyn, ved at man forsøger at gøre det lettere og mere omkostningseffektivt for markedsaktører at leve op til de lovgivningsmæssige forventninger samt sikrer sammenhæng med bredere politiske tiltag.

4.1.4. Endelig anbefaler EØSU, hvad angår dimensionen om innovationskapacitet, at fastlægge et sæt indikatorer til vurdering af digitaliseringsgraden og finansieringsomfanget. Der kunne f.eks. være tale om indikatorer som grænseoverskridende långivning, grænseoverskridende børsintroduktioner, omfanget af grænseoverskridende investeringer og procentdelen af egenkapitalfinansiering rejst på kapitalmarkederne.

([19]) EUT C 155 af 30.4.2021, s. 20.

([20]) Særberetning 26/2020: Kapitalmarkedsunionen — En langsom start i retning af et ambitiøst mål, Den Europæiske Revisionsret, 2020.

([21]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/1925 af 14. september 2022 om åbne og fair markeder i den digitale sektor og om ændring af direktiv (EU) 2019/1937 og (EU) 2020/1828 (forordningen om digitale markeder) (EUT L 265 af 12.10.2022, s. 1).

([22]) COM(2023) 365 final.

4.2. EØSU beklager, at Kommissionen ikke har udviklet en metode til vurdering af de politiske foranstaltningers samlede indvirkning på EU's konkurrenceevne, og opfordrer Kommissionen til ikke kun at gennemføre kontrol af konkurrenceevnen i forbindelse med enkelte EU-lovgivningsforslag, men også i forbindelse med lovgivningspakker og Kommissionens arbejdsprogram.

4.3. EØSU bemærker, at kontrollen af konkurrenceevne indgår i rammen for bedre regulering, og anmoder om adgang til det nye sæt forudgående og efterfølgende vurderinger af den nye foreslåede forordning. I vurderingerne bør der navnlig ses på, hvordan det lykkes EU-virksomheder at konkurrere med virksomheder rundt om i verden, under hvilke betingelser EU-virksomheder opererer i lande uden for EU sammenlignet med de lokale konkurrenter, hvordan de finansielle markeder i Europa bliver mere integrerede og i stand til at tiltrække virksomheder og investeringer fra hele verden, og hvordan finanssektoren kan understøtte vækst ved at opfylde behovene i den bredere europæiske økonomi.

4.4. EØSU noterer sig de anbefalinger, som Enheden for Forudgående Konsekvensanalyse (IMPA) under Europa-Parlamentets Forskningstjeneste (EPRS) har fremsat om Kommissionens konsekvensanalysemetode ([23]). Ifølge de statistiske data, som IMPA har indsamlet, anses 29 % af de vurderede konsekvensanalyser, der blev offentliggjort mellem juli 2015 og december 2018, for at være »ringe«, hvilket tydeliggør behovet for en grundigere vurdering af de sociale og miljømæssige virkninger samt en mere konsekvent analyse af indvirkningen på SMV'ernes konkurrenceevne.

4.5. Et af de punkter, som IMPA tager op, er den lave deltagelse blandt interessenterne. EØSU er enig i, at en utilstrækkelig fremstilling af, hvordan interessenternes synspunkter indgår i konsekvensanalysen, kan afholde interessenterne fra at deltage i kommende høringer, hvilket ville være i strid med det fremtidige mål om at fremme høringer på alle forvaltningsniveauer.

4.6. EØSU opfordrer til en systematisk indsamling, overvågning og evaluering af kritiske data for på passende vis at bidrage til den efterfølgende evaluering af et initiativ. Kommissionen bør præcisere de metoder, der anvendes, for på lang sigt at bevare de forskellige mål, kvaliteten og ansvarligheden i både forudgående og efterfølgende evalueringer.

4.7. Selv om der i mandatet for FTM og andre kompetente banktilsynsmyndigheder klart er fokus på pris og finansiel stabilitet, skal der ved fastlæggelsen af EU-institutionernes politiske dagsorden og i udformningen og gennemførelsen af vurderinger og evalueringer tages behørigt hensyn til de makroøkonomiske virkninger af den finansielle regulering og sammenhængen mellem denne og den økonomiske politiks bredere målsætninger.

4.8. EØSU støtter fortsat kraftigt op om de foranstaltninger i kapitalmarkedsunionen, der styrker EU's finansielle stabilitet og integration, samt FTM's tilsyn med væsentlige finansielle enheder i euroområdet eller en gruppe af tæt forbundne enheder. EØSU bemærker, at problemet med overkapacitet fortsat udgør både en væsentlig strukturel hindring for sektorens rentabilitet og en risiko for den finansielle stabilitet. Som påpeget af ECB og Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici er konsolidering ikke den eneste løsning på problemet med overkapacitet: Nødlidende banker skal også uden politisk indblanding kunne forlade markedet på en sikker og ordentlig måde (gennem insolvens eller afvikling).

Bruxelles, den 13. december 2023.

Oliver RÖPKE

Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

([23]) Appraising the quality of the European Commission's impact assessments (vurdering af kvaliteten af Kommissionens konsekvensanalyser), studie, EPRS, 2019.